СТАНОВИЩЕ

От: проф. д.н. Живко Иванов Драганов, научна специалност „Право на Европейския съюз“, Катедра „Международно право и право на ЕС“ към ЮФ на УНСС

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Международно частно право“, обявен от Института за държавата и правото при Българската академия на науките, обнародван в ДВ, бр. 68 от 17.08.2021

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на Института за държавата и правото при БАН. Участвам в състава на научното жури съгласно Заповед № РД-09-86/29.09.2021 на Директора на ИДП при БАН.

2. Информация за кандидатите в конкурса

Единствен кандидат в обявения конкурс е гл. ас. д-р Ева Станиславова Касева. Ева Касева е завършила специалност „Право“ в СУ „Св. Климент Охридски“ през 2009 год. Две години след придобиване на висшето си образование тя е зачислена като редовен докторант по „Международно частно право“ в СУ „Св. Климент Охридски“. През 2014 година Ева Касева придобива ОНС „доктор“ по научната специалност „Международно частно право“, след защита на дисертационен труд на тема „Компетентност и приложимо право към задълженията за издръжка по регламент /ЕО/ 4/2009. В периода 2014 – 2016 тя работи като правен съветник в „ОББ“ АД. През 2017

Ева Касева е назначена на академичната длъжност „Главен асистент“ в Секцията по международноправни науки в ИДП при БАН, която длъжност тя заема и до този момент. През 2020 тя постъпва като главен асистент на ½ щат в катедра „Частноправни науки“ на ЮФ на ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“. През месеците юли и август 2013 тя е посещавала летни курсове по международно частно право като стипендиант на Хагската Академия по международно право. Владее английски, руски, френски и немски език.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Кандидатът в обявения конкурс изпълнява минималните национални изисквания и допълнителните показатели на ИДП при БАН за заемането на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право. От представената от гл. ас. д-р Ева Касева Справка-декларация, се установява следното изпълнение на показателите. По буква „А“ – дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ – „Компетентност и приложимо право към задълженията за издръжка по Регламент 4/2009“ - 50 т. По буква „В“ – хабилитационен труд „Признаване на правното положение на физическите лица според българското международно частно право“ – 100 т. По буква „Г“ – публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд – 75 т.; статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 100 т.; и студии в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 45 т., или общо 220 т. По буква „Д“-цитирания – 65 т.

4. Учебно-преподавателска дейност

Гл. ас д-р Ева Касева има преподавателски опит в областта на обявения конкурс. В периода 2011 – 2014 год. тя е водила семинарни занятия по дисциплината „Международно частно право“ в СУ „Св. Климент Охридски“. От 2020 година до сега, като главен асистент в ЮФ на ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“, Ева Касева изнася лекционни курсове по „Международно частно право“, „Международно частно семейно и наследствено право“ и „Основи на гражданското право“.

5. Обща характеристика и приноси на представените научни трудове

За участието си в конкурса гл.ас. д-р Ева Касева е представила хабилитационен труд, десет статии и доклади и три студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове. Научното творчество на кандидата е посветено на изследването на проблеми на националното и на европейското международно частно право и попада изцяло в обхвата на обявения конкурс. Изследванията на гл. ас. д-р Ева Касева са фокусирани върху въпросите на признаването, закрилата на детето и родителската отговорност и др. Три от представените доклади са на английски език. Научните трудове на кандидата са публикувани в авторитетни специализирани правни списания у нас и в колективни томове с научно рецензиране.

а. Обща характеристика и приноси на хабилитационния труд на кандидата

Хабилитационният труд на кандидата „Признаване на правното положение на физическите лица според българското международно частно право“ представлява оригинално научно изследване, което е посветено на актуални и значими проблеми на българското и на европейското международно частно право. Трудът е в обем от 303 страници. Авторът е направил 351 бележки под линия. Използваната научна литература включва 71 заглавия на български и 113 публикации на чужд език. Приложени са списъци на използваните национални и чуждестранни нормативни актове, на източниците на правото на ЕС и на международните източници, както и списък на съдебната практика на българските и на чуждестранни съдилища, на практиката на СЕС и на ЕСПЧ.

В уводната част на труда са представени актуалността и значимостта на темата и предметът на научното изследване. В първата глава авторът анализира основни понятия и институти на гражданското право и на международното частно право: физическо лице, правосубектност на физическите лица, правна индивидуализация на физическите лица, правно положение на физическите лица и признаване. Глава втора е посветена на признаването на чуждестранни съдебни решения и други актове,

уреждащи правното положение на физическите лица, според българското международно частно право. Изследвани са общите положения, инцидентното признаване, съдебното производство за признаване и практиката на българските съдилища. В Глава трета се анализират въпросите относно признаването на правното положение на физическо лице, придобито в чужбина, по Закона за гражданската регистрация, а в Глава четвърта – признаването чрез прилагане на стълкновителните норми на МЧП за определяне на приложимото право към правното положение на физическите лица. В Глава пета авторът анализира уредбата на признаването в международното право и в правото на ЕС. Последната глава е посветена на автоматичното признаване. В Заключението са представени изводите, които авторът е формулирал по отделните глави от труда.

Хабилитационният труд „Признаване на правното положение на физическите лица според българското международно частно право“ притежава множество достойнства и съдържа редица научни и научно-приложни приноси.

Трудът е първото цялостно монографично изследване на уредбата на правното положение на физическите лица в българското международно частно право и представлява новост в правната ни литература. Изследването се отличава с много добра логическа структура, която позволява провеждането на задълбочен анализ на поставените проблеми. Изясняването на фундаменталните институти относно правното положение на физическите лица е ценно не само за проучванията в областта на международното частно право, но и за изследванията на гражданското право у нас.

Принос на монографията е анализът на правната уредба на признаването по Закона за гражданската регистрация, който обхваща субектите, компетентните органи и различните видове актове, удостоверяващи правното положение на физическите лица. Чрез изследването на посочената уредба авторът формулира изводи относно проблемите при прилагането на разпоредбите на ЗГР и на КМЧП и прави аргументирано предложение, уредбата за признаване на съдебни решения да бъде възприета и спрямо актовете за гражданско състояние, чрез включването на актовете за гражданско състояние в Глава дванадесета на КМЧП.

Принос за развитието на изследванията на българското международно частно право представляват още: дефинирането на предпоставките за прилагане на метода на

признаването; анализът на уредбата на КМЧП относно признаването на чуждестранни решения и други актове във връзка с правното положение на физическите лица; и изследването на признаването на правното положение на физическите лица чрез прилагане на стълкновителните норми на международното частно право.

Самостоятелен принос е задълбоченото изследване на международното частно право на Европейския съюз, както и на преките норми на съюзното законодателство във връзка с признаването. Подробно е разгледан Регламент (ЕС) 2016/1191 за насърчаване на свободното движение на гражданите чрез опростяване на изискванията за предоставяне на някои официални документи. Тук трябва да се подчертае приносният характер на анализа на автоматичното признаване в ЕС и очертаването на неговите предимства и недостатъци.

Ценен принос на труда е изследването на международните актове в областта на признаването и в частност на Конвенцията за издаване на многоезични извлечения от актове за гражданско състояние и на предложенията за нови международни договори на Хагската конференция по международно частно право.

Приносен характер има и анализът на съдебната практика, който обхваща решенията на българските съдилища, актове на чуждестранни съдебни органи, решенията на Съда на ЕС и практиката на ЕСПЧ. Не на последно място, за принос на труда следва да се приемат предложените законодателни промени по отношение на улесняването на признаването на правното положение на физическите лица.

Към автора могат да бъдат отправени и някои препоръки. В Глава V се съдържа подробно изследване на Регламент 2016/1191, като в началото най-общо е разгледана Конвенцията за издаване на многоезични извлечения от актове за гражданско състояние. Заглавието на посочената глава предполага значително по-широко изследване на международното право и на правото на ЕС, или в противен случай то трябва да се ограничи до Регламента.

Последната глава е в обем от едва 10 страници, които са недостатъчни за самостоятелното ѝ обособяване. Въпросът относно автоматичното признаване в правото на ЕС е от много важно значение и следва да бъде предмет на по-обстоен анализ. Трудът би спечелил от разширяването на обхвата на анализа на правото на ЕС, с включване на въпросите относно компетентността на Съюза, с отчитане на ролята на

принципа на недискриминацията, а също и на ролята и на значението на вътрешния пазар за развитието на правото на ЕС в областта на признаването.

б. Обща характеристика и приноси на другите публикации на кандидата

Освен монографичното изследване, кандидатът в конкурса е представил още 13 публикации – студии, статии и доклади. Всички те са публикувани в авторитетни правни списания и в сборници с научно рецензиране. Представените статии, студии и доклади са посветени на актуални въпроси на българското и на европейското международно частно право. Някои от тях са с изразена практико – приложна насоченост, като статиите „Избор на приложимо право към задължения за издръжка с международен елемент“, отпечатана в сп. „Адвокатски преглед“, бр. 1 от 2017 и „Обхват на понятието „родителска отговорност“ по Регламент (ЕО) 2201/2003 и съдебна практика по прилагането му“, отпечатана в сп. „Правна мисъл“, бр. 3 от 2018.

Без да бъдат изчерпателно посочени, сред по-значимите приноси на допълнителните публикации на кандидата могат да се открояят изследванията на практиката на Съда на ЕС в статиите: „Обхват на понятието „родителска отговорност“ по Регламент (ЕО) 2201/2003 и съдебна практика по прилагането му“, публикувана в сп. „Правна мисъл“, бр. 3 от 2018; и „Решение на Съда на ЕС по дело C-184/14 A v B от 16 юли 2015 – утвърждаване на принципа за закрила висшия интерес на детето в Регламент (ЕО) 4/2009, публикувана в сп. Общество и право, бр.4, 2017. Студията „Настаняване на дете в друга държава“, отпечатана в Научни трудове на ИДП. Том XV, 2017, е първото изследване в българската правна литература на правната уредба на настаняването на дете в друга държава и има важен принос за развитие на научните изследвания в областта на международното частно семейно право. Допълнителен принос на посочената студия е направеното в нея предложение за усъвършенстване на законодателство на Европейския съюз. Приносен характер има и предложението за промяна на разпоредбата на чл.46 от КМЧП, направено от автора в доклада “Overriding Mandatory Provisions in Bulgarian Law”, публикуван в Сборник доклади от годишна университетска научна конференция на НВУ „Васил Левски“, 2021. В своята цялост, представените от кандидата публикации за участие в конкурса свидетелстват за високо ниво на научното творчество и за развита способност да се води научна дискусия.

6. Заключение

Кандидатурата на гл. ас. д-р Ева Касева отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на допълнителните изисквания на ИДП при БАН. Научното творчество на кандидата е на високо ниво, за което свидетелстват представените за участие в конкурса научни публикации и документи.

Въз основа на цялостната ми оценка считам, че гл. ас. д-р Ева Касева притежава всички необходими качества, научно-изследователски и преподавателски опит, за заемането на академичната длъжност "доцент" и убедено предлагам на научното жури да приеме решение да предложи на Научния съвет на ИДП при БАН гл. ас д-р Ева Касева да бъде избрана на академичната длъжност „доцент" в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Международно частно право".

07.12.2021 **проф. д.н. Живко Драганов**

REVIEW

From: Prof. Dr. Sc. Jivko Ivanov Draganov, Department of International Law and EU Law, Law Faculty of the University of National and World Economy

Subject: competition for the academic position of "associate professor" in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.6. Law, scientific specialty "Private International Law", announced by the Institute for the State and the Law at the Bulgarian Academy of Sciences, promulgated in SG issue 68 from 17.08.2021

1. Information about the competition

The competition was announced for the needs of the Institute for the State and the Law at the Bulgarian Academy of Sciences (ISL at BAS). I participate in the composition of the scientific jury of the competition according to Order № RD-09-86/29.09.2021 of the Director of ISL at BAS.

2. Information about the candidates in the competition

The only candidate in the announced competition is Chief Assistant Professor Dr. Eva Stanislavova Kaseva. Eva Kaseva graduated in Law at Sofia University “St. Kliment Ohridski” in 2009. Two years after acquiring her higher education, she enrolled as a full-time doctoral student in International Private Law at Sofia University “St. Kliment Ohridski”. In 2014 Eva Kaseva acquired PhD degree in the scientific specialty "Private International Law", after successful defence of a dissertation on the topic "Competence and applicable law to maintenance obligations under Regulation / EC / 4/2009. In the period 2014 - 2016 she worked as a legal advisor at OBB AD. In 2017, Eva Kaseva was appointed to the academic position of "Chief Assistant Professor" in the Section of International Law at ISL at BAS, which position she still holds. In 2020 she started work as part time chief assistant professor

in the Department of Private Law of the Law Faculty of the „St. Cyril and St. Methodius“ University of Veliko Turnovo. In July and August 2013, she attended summer courses in private international law as a scholarship holder of The Hague Academy of International Law. She speaks English, Russian, French and German.

3. Fulfilment of the requirements for holding the academic position

The candidate in the announced competition fulfils the minimum national requirements and the additional indicators of ISL at BAS for holding the academic position "Associate Professor" in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.6. Law. From the Reference-declaration presented by Ch. Assistant Professor Dr. Eva Kaseva, the following implementation of the indicators is established. Under letter "A" - dissertation for the award of PhD - "Competence and applicable law to maintenance obligations under Regulation 4/2009" - 50 points. Under letter "B" - habilitation work "Recognition of the legal status of individuals under Bulgarian private international law" - 100 points. Under letter "D" - published book on the basis of PhD dissertation - 75 points; articles and reports published in non-refereed journals with scientific review or published in edited collective volumes - 100 points; and studies in non-referred journals with scientific review or published in edited collective volumes - 45 points, or a total of 220 points. Under the letter "D" -quotes - 65 points.

4. Teaching

Chief Assistant Professor Dr. Eva Kaseva has teaching experience in the field of the announced competition. In the period 2011 - 2014 she has taught in seminars on the subject "Private International Law" at Sofia University "St. Kliment Ohridski". From 2020 until now, as a Chief Assistant Professor at the Law Faculty of VTU „St. Cyril and St. Methodius“, Eva Kaseva gives lecture courses on “Private International Law”, “International Private Family and Inheritance Law” and “Fundamentals of Civil Law”.

5. General characteristics and contributions of the presented scientific papers

For her participation in the competition, Chief Assistant Professor Dr. Eva Kaseva presented a habilitation work, ten articles and reports and three studies published in non-

referred journals with scientific review or in collective editions. The scientific works of the candidate are studying the problems of national and European private international law and falls entirely within the scope of the competition. The research of Chief Assistant Professor Eva Kaseva are focused on the issues of recognition, child protection and parental responsibility, etc. Three of the submitted reports are in English. The scientific works of the candidate are published in authoritative specialized legal journals in our country and in collective volumes with scientific peer review.

a. General characteristics and contributions of the candidate's habilitation work

The candidate's habilitation work "Recognition of the legal status of individuals under Bulgarian private international law" is an original scientific work, which is dedicated to current and significant issues of Bulgarian and European private international law. The work is 303 pages long. The author has made 351 footnotes. The scientific literature includes 71 papers in Bulgarian and 113 publications in a foreign language. Lists of the used national and foreign normative acts, of the sources of the EU law and of the international sources, as well as a list of the case law of the Bulgarian and foreign courts and of the practice of the CJEU and the ECtHR are enclosed.

The introductory part of the work presents the relevance and significance of the topic and the subject of the research. In the first chapter the author studies the basic concepts and institutions of civil law and private international law: natural person, legal personality of individuals, legal individualization of individuals, legal status of individuals and recognition. Chapter two is devoted to the recognition of foreign court decisions and other records governing the legal status of individuals, according to Bulgarian private international law. The general provisions, the incidental recognition, the court proceedings for recognition and the practice of the Bulgarian courts are studied. Chapter three covers the issues of recognition of the legal status of a natural person acquired abroad under the Civil Registration Act, and Chapter four - the recognition by applying the conflict-of-law rules of the private international law to determine the law applicable to the legal status of individuals. In Chapter Five, the author studies the regulations of recognition in international law and in EU law. The

last chapter is devoted to automatic recognition. The final part presents the conclusions that the author has formulated in the chapters of the work.

The habilitation work "Recognition of the legal status of individuals according to the Bulgarian private international law" has many merits and contains a number of scientific and scientific-applied contributions.

The work is the first comprehensive monographic study of the regulation of the legal status of individuals in Bulgarian private international law and is a novelty in our legal literature. The research has a very good logical structure, which allows for an in-depth analysis of the problems. Clarification of the fundamental institutes regarding the legal status of individuals is valuable not only for the research in the field of private international law, but also for the research in the field of the civil law in our country.

A contribution of the monograph is the analysis of the legal framework of the recognition under the Civil Registration Act, which covers the subjects, the competent authorities and the different types of records of the legal status of the natural persons. Through the study of the abovementioned regulations the author formulates conclusions about the problems in the application of the provisions of the Civil Registration Act and the Code of the International Private Law and makes a reasoned proposal that the rules for recognition of court decisions be adopted in relation to civil status records by including civil status records in Chapter Twelve of the Code of the International Private Law.

Contributions to the development of research in Bulgarian private international law are also: defining the prerequisites for applying the method of recognition; the analysis of the regulation of the Code of the International Private Law on the recognition of foreign decisions and other acts on the legal status of individuals; and the study of the recognition of the legal status of individuals through the application of the conflict-of-law rules of private international law.

An independent contribution is the in-depth study of the private international law of the European Union, as well as the study of the direct norms of the Union legislation in connection with the recognition. Regulation (EU) 2016/1191 on promoting the free movement of citizens by simplifying the requirements for presenting certain public documents is discussed in detail. The contribution of the analysis of automatic recognition in

the EU and the identification of its advantages and disadvantages should also be emphasized here.

A valuable contribution of the work is the study of international acts in the field of recognition and in particular of the Convention on the Issue of Multilingual Extracts from Civil Status Records and the proposals for new international treaties at The Hague Conference on Private International Law.

The analysis of the case law, which covers the decisions of the Bulgarian courts, acts of foreign judicial bodies, the decisions of the Court of Justice of the EU and the case law of the ECtHR, is also contributing. Last but not least, as contribution of the work should be considered the proposed legislative changes with regard to facilitating the recognition of the legal status of individuals.

Some recommendations can be addressed to the author. Chapter V contains a detailed study of Regulation 2016/1191, with the Convention on the Issuance of Multilingual Extracts from Civil Status Acts generally considered at the outset. The title of that chapter implies a much broader study of international and EU law, or else it should be limited to the Regulation.

The last chapter is only 10 pages long, which is insufficient for its independent separation. The issue of automatic recognition in EU law is very important and should be the subject of a more in-depth analysis. The work would benefit from expanding the scope of the analysis of EU law, to include issues of Union competence, taking into account the role of the principle of non-discrimination, as well as the role and importance of the internal market for the development of EU law in the field of recognition.

b. General characteristics and contributions of the candidate's other publications

In addition to the monographic study, the candidate in the competition has presented 13 other publications - studies, articles and reports. All of them have been published in authoritative legal journals and in scientific peer-reviewed journals. The presented articles, studies and reports are dedicated to current issues of Bulgarian and European private international law. Some of them have a pronounced practice - application orientation, such as the articles "Choice of applicable law to maintenance obligations with an international

element", published in the journal "Lawyer's Review", issue. 1 of 2017 and "Scope of the concept of „parental responsibility“ under Regulation (EC) 2201/2003 and case law on its implementation", published in Legal Theory Journal, no. 3 of 2018.

Without being exhaustive, among the more significant contributions of the applicant's additional publications are the studies of the case law of the Court of Justice of the EU in the articles: "Scope of the concept of „parental responsibility" under Regulation (EC) 2201/2003 and case law on its application“, published in Legal Theory Journal no. 3 of 2018; and “Judgment of the Court of Justice of the EU in Case C-184/14 A v B of 16 July 2015 - affirmation of the principle of protection of the best interests of the child in Regulation (EC) 4/2009, published in the journal Society and Law, No. 4, 2017. The study "Accommodation of a child in another country", published in Scientific papers of ISL. Volume XV, 2017, is the first study in the Bulgarian legal literature of the legal framework for the placement of a child in another country and has made an important contribution to the development of research in the field of private international family law. An additional contribution of this study is the proposal for improvement of the legislation of the European Union. Another contribution is the proposal for the amendment the provision of Article 46 from the Code of the International Private Law, made by the author in the report "Overriding Mandatory Provisions in Bulgarian Law", published in the Proceedings of the Annual University Scientific Conference of Vasil Levski National University, 2021. In its entirety, the publications submitted by the candidate for participation in the competition testify to a high level of scientific creativity and a developed ability to conduct scientific discussion.

6. Conclusion

The candidacy of Chief Assistant Professor Dr. Eva Kaseva meets all the requirements of the Act for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ZRASRB), the Regulations for implementation of ZRASRB and the additional requirements of ISL at BAS. The scientific creativity of the candidate is at a high level, as evidenced by the scientific publications and documents submitted for participation in the competition.

Based on my overall assessment, I believe that Chief Assistant Professor Dr. Eva Kaseva has all the necessary qualities, research and teaching experience to hold the

academic position of "Associate Professor" and I strongly suggest to the scientific jury to decide to propose to the Scientific Council of ISL at BAS Chief Assistant Professor Dr. Eva Kaseva to be elected to the academic position of "Associate Professor" in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.6. Law, scientific specialty "Private International Law"

07.12.2021 **Prof. Dr.Sc. Jivko Draganov**